Tilżės Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis").

„Tilżės Keleiwis", kas Pėtnyczią iszdūdams kaszt̃ūja ant Bertainio Meto **50 Pen.**

Apsztelawimai vra mū bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj J. Reyländerio bey Sunaus Tilżėje, Aukżtoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,
i Drukorijq Tilżės Keleiwjo sunczjami kaszt̃ūja po 10 Pen. Prisiulymai 15 Pen., uż kożną smulkeis Raszt̃ais ispaustą Eilę. Gromatos dėl Tilżės Keleiwjo patiės iszraszomos tampa i Tilżę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiunczjamos.

Nro. 48. Tilżėje. 2. Decemberi. **1887.**

Ant 2. Awentū Nedėldienės.

Ewang. Luk. 21, 25—36.

Ir bus Żenklai ant Saulės ir Mėnesio ir Żwaigdżiū, ir Żmoniems ant Żemės baugu pastos, ir jie kūne nusimys, użiant Juroms ir Wilniems Jurū. Ir Żmones apalps iż Baimės ir Laukimo tū Daiktū, ant Żemės ateisenczjujū; nės ir Twirtybes Dangaus pasijudys. Ir tada jie iżwys Żmogaus Sunu, ateinanti Debesyje su dide Mace ir Szlowe. Bet prasidedant tai nusidūti żiurėkit aukżtyn ir pakelkit sawo Galwas, todėl, kadangi Jusū Atpirkimas prisiartina. Ir jis sake jiems Prilyginimą: Żiurėkit i Pygū Medi ir i wisus kitus Medżius. Kad jie jau sprogsta, tay regit ant jū ir numanot Wasarą jau arty esanczę. Teipo ir Jus, regėdami tai wislab prasidedant, żinokite, arty esanczę Diewo Karalystę. Iż Tiesos sakau Jums: Nesugaiż ta Giminė, iki tam wisam nusidūdant. Dangus ir Żeme sugaiż, bet mano Żodzei nesugaiż. Bet saugokitės, idant Jusū Szirdys nebutu apsunkintos Apsirijimu ir Girtawimu ir Rupesczeis Iżlaikymo ir umay pareitu ant Jusū ta Diena; nės kaip Żabangas ji ateis ant wisū, ant Żemės Gywenanczujū. Taigi budėkite wisu Czesu ir melskitės, kad werti pastotumbit iżwengti wislab tai, kas tur nusidūti ir stoweti po Akiū Żmogaus Sunaus.

Szi Ewangelia nurodo mumis ant labay sunkaus Czesо, kursai Kartą Swiętą aplankys, Wieżpatiės didiesiems Adwentams prisiartinant. Żenklai prie Saulės, Mėnesio bey Żwaigżdżiū bus matomi ir Żmoniems ant Żemės baugu pastos, Jurū Wilniems beużiant. Żmones iż Baimės kūne apalps dėley Laukimo tū Daiktū, kurie ant Żemės pareiti turės. Tai bus tas Czesas, kad wiena Karalyste ant kitos puls ir wisotinasis Dawadas tarp Żmoniū Giminiū pasiliaus. O galiausey pasirodys Żmogaus Sunus Dangaus Debesyse su didze Mace ir Szlowe, jeib sudyti pareitu, Gywūsius ir Numirusiūsus. Tada wisos Żmoniū Gimines po jo Akiū bus surinktos ir jis kożnam pagal jo Darbus, ar tie butu geri arba pikti, Sudą laikys. Jis skirs, kaip Kerdzius Awis nu Oziū iżskira, Gerūsius nu Piktujū ir palieps Iżganytingiesiems po jo Deżinės, o Prapūlusiemsiems po Kairiės stotis. Po Deżinės Statomieji bus potam i Linksmybę jo Tėwo, o po Kairės Statomieji i amżinaji Prażudymą siunczjami Tada Dangaus bey Peklos Wartai użsiwers, ir teipo pasiliks i wisus Amżiū Amżius.

Kam ne butu Szirdis pajudinama prie Apsakymo żios Ewangelios? Kad Żmogui Smertis artinas, tay neapsakoma Baimė jo Szirdi apima dėley Atsiskyrimo iż żio Swieto ir Nuėjimo i nepażystamą Wietą, iż kurios ney jokio Pargryżimo nebebus, kaip ne dar dideśne ta Baimė turės pasidaryti, anus atwirūsius Nużenklinimus sudnosės Dienos wisam Swietui iżwystant; kad ney jokio Lukesties daugiaus nebebus pareinantiesiems Iżgastiems iżtrukti? — Tai beje neapsakomay trudnas Pajutimas bus, o tikt Wieżpaczui Priklausantieji tūkart Iżpildymą sawo Szirdżiū tesulauks, ant Wieżpatiės Palinksminojimo padabodami, pagal kuri wirżuy minėtiesiems Żenklams nusidūdant jiems amżinasis Pawasaris prisiartys. Su Dzaugsmu jie tada sawo Galwas i Aukżti pakelti ir sawo Atpirkimą sulaukti galės. Lyg kaip Pygū Medzui bey kitiems Medziems sprogstant Wasara arty yra, teip Swietui begaiżtant Prasidėjimas amżinosės nebepragaiżtancziosės Diewo Karalystės bus sulaukamas. Tada tie, kurie ant Wieżpatiės nusitik ir prie jo sawo Prieglobsti żino, tikray iżganytingi pasijus, iżwysdami, kaip wiskas i Tiesą iżsipildo, ką Diewo Żodis jiems buwo pażadėjęs, kuri Swietas ikitol nieku werte. Kad Żenklai sudnosės Dienos pasirodys, tai iżwys Swiets su Iżgasczju Macę Diewo Żodżio; Dangus ir Żeme sugaiż, ale Diewo Żodis nesugaiż, ir kas ant jo sawo Pasitikėjimą ir Lukesti bus statęs, tas eis amżinajei Linksmybei prieżais ir tikt nu Diewo Atpūlusieji su Szirdiės Drebėjimu sulaukamujū Dalykū lauks. Nieks nežino, kaip weik ana didzioji Diena pareis, nės kaip koks Żabangs ji ant wisū, ant Żemės Gywenanczjujū pareis, nemislytoj Adynoj, kaip Wagis Naktyje. Todėl wisuczės ant Parėjimo gatawais reik buti, jeib po jo Sudu pastoweti galetumbim. Kas ale ir gyws budams tos didzioses Dienos nesulauks, tas tikt kartunta iż Numirusiū prisikėlęs budams Sudui prieżais turės eiti, todėl su Smertiės Adyna kożnam ir Sudas po Akiū stow. Ger tam, kurs sawo Dużią i Wieżpatiės Rankas paliecawodams iż żio Swietą atsiskira ir be jokios Baimės sulaukamiesiems Dalykams prieżais eina, tam żlownas Pawasaris turės iżaużti; kas ale dar tokio Szirdiės Pakajaus netur, tas te jieżko stropjey musū Iżganytojo, kursai dabar Adwentū Czėse sawo Apsilankymą Szirdyse nor laikyti, jeib jam i Amżius priklausyti galėtu.

Kas paſkutiname Czēſe Swiete nuſidawe.

Iß Wokietijōs.

Berlynie, 23. Now. Iß San-Remo yra apie Sweikatōs Paſilaikymą muſų Karaliuno raßoma: Smurnybe, kuri czionay dēl labay apgailētinōs Ligōs Karaliuno poniawoja, yra dar labjaus padidinama per beweik neperſtojanti Lijimą. Nepraeina ney wiena Diena, kurioje Dangus ſaw Szluizes neatdaro ir kożną priwerczia, Namie paſilikti. Daugiauſey yra tai Willoje Zirio, kur muſų Karaliuns gywena, apgailema. Aukßtaſis Ligonis, kurſai jau nů ano Laiko, kaip Liekorei apie jo Swetkatą rodawojoſi, ſawo Stubą praſtojęs niera ir kas mielą Dieną wiſay wiens gywena, meilyja kitur gyweuti, norint ßita Willa ir ant ßeßiů Menesiů ſamdyta yra. Wienok ßitam Meilyjimui prießyjaſi Liekorei, kurie Užſilaikymą ßiltame Kampe, kiek galima yra, pailginti nor. Karaliuns yra ſweiks ir raudons, norint ir nů to Laiko, kaip Liekorei Wēzligę ißrado, tamſios Debeſys ant jo Kaktōs ſugulusios yra. Tieſiog apdywytins yra Ligoniēs neperſtojantyſis twirtaſis Miegs kurſai ant Ißlaikymo kunißkujů Sylů daug prigelb. Aukßtaſis Pons rodoſi powiſam nuſtrambęs ir yra apdywytinay pakajings. Karaliunēne eina ſu ſawo trims Dukterims, jey Ors ßiek-tiek tai prileidzia, per wyriauſes Mieſto Ulyczes paſiwaikßtinēti ir aplanko mielay wieną netoly Gelżkeldwario ēſanczę Kwietků Kupczyſtę, iß kuriōs ſawo Wyrui Grażiauſę, ką tikt randa, drauge parneßa. Kad jei miel niera, ant Ulyczių ſweikinamai buti, żino kożnas, ale tikt paſiliekta Daugums pritinkanczíame Atſtume beſtowys, jeib jie jei paſkui pilni Apgailējimo żiurētu. Prieß kitus Metus yra Swetimujů Apſilankyms dabar ten labai menks. O kad Karaliuno czionay nebutu, nebutu ney tie keli Sweczei, kurie dabar cze wieß, paſilikę. Dēl pernay Metą buwuſio Drebējimo nedriſta be kas czion atważiůti. Wiſi bijoſi, kad ne iß Naujo Zeme drebēti pradētu. Nů Zemės-Drebējimo igruwuſieji Butai aglinkuy gulinczíůſe Kiemůſe tebiera dar wis Griuwynēſe. Żmones netur ßioje Walandoje tiek Drąſōs, Butus atbudawoti.

— Du ßwieżiu Liekoriu yra i San-Remo nukeliawuſiu, Daktaru Dohm ir Dettweiler. Jādu tape ant Gelżkeldwario nů Dro. Krauſės paſweikintu. Karaliuno Sweikata yra neperſtojanczey gera. Naktimis yra Ledai Ligonui užderami, wieuok jie negaißina ji Miege.

— Apie Suſitalbējimą Kunigaikſczio Bismarkio ſu Maſkolių Ciecoru yra dabar ßiektiek Laikraßcziůſe raßoma. Szitame Suſitalbējime yra patwirtinta, kad Maſkolių Ciecorui Daugybe netikrů Gromatů ir Depeßių apie Kunigaikßczio Bismarkio Linkimą bulgariſkůſe Dalykůſe priſiuſta tapuſi, kuriōs nů Pradżios iki Galo ſumelūtos buwo, kurios wienok ir, jey jos tikros buwuſios butu, Ciecoru labay ſuppkinti turējuſios butu, o kurios ir Maſkolijei gana Priežaſtiēs dūti turējuſios butu, Wokietijōs ir Kunigaikßczio Bismarkio Polytike neſtikēti. Apie Werſmę ßitů netikrujů Gromatů ir Depeßių yra raßoma, jos ēſanczios iß Prancuzů Ranků kiluſios, jů Pradētojis ēſąs żinoms ir ßis Dalyks priwerſęs raſi Sztotsanwaltyſtę ſu jůmi užſideti. Kunigaikßtis Bismarkis perliudijo Ciecorn, kad jis Apiera pikcziauſiujů jezuwytißkujů Suktybjů paſtojes. Suradims ßitů Sukczių prigelbēſęs Eyropoje Pakajų ißlaikytii. Kunigaikßcziui Bismarkiui ſu Ciecoru ſuſiējus ißſireißke toliaus, kad maża, ale itekminga Dalis aukßtů Wyrů Berlyne drauge gelbējuſi, prie Ciecoraus netikrą Tikējimą padubinti, tartum Kunigaikßtis Bismarkis laukjoje Polytykēje ne powiſam ſu Ciecoriumi Wiliumu ſutinkąs. Ir ßime Dalyke tape Ciecorui Teiſybe paſakyta. Szeip Suſitalbējimo Buds ſmagus, meilings, beweik prietelißkas buwęs.

— 24. Now. Kaip girdima, yra muſų Ciecorus neſeney Mażumą ſuſißaldęs. Tai tiera tikt leugwus Užkimims, kurs bene weik prapuls. Neſeney Maſkolių Ciecoru priimant buwo Ciecorus Wilums kad ir Walandike traukenczeme Ore. Szeip dirba ir priima Ciecorus kaip wiſados. Paſkutinēſe Dienoſe buwo praſts Ors ir todēl negalējo Ciecorius niekur paſiważinēti. Ir ßendien paſirode jis, Zelnieriams pratraukent, prie Lango, kur, norint Ors ir gana lytings buwo, Daugybe Żmonių ſuſirinko, kurie ji ſu Rykawimu paſweikino.

— Waldżia keta Paaßtrinimą Socialiſtů Zokano užmanyti, norēdamą Teiſybę igyti, praſudytůſius Socialiſtus iß Zemės ißwaryti. Pagal tai igytu Waldżia Teiſybę, praſudytůſius Socialiſtus ne wien iß tujů Walſcziů, ant kuriů mażaſis Apgulimo Stons uždēts yra, bet ir iß Wokietijōs paczių ißwarytt.

— 28. Now. Trylika turkißků Oficyrů, tarp tů ßeßi Kapteinei, yra nů 1. Dec. kaipo Sekonde-Leitmonai pruſißkame Waiſte priſtatyti. Prie Gardů iſtoja trys turkißki Oficyrai.

Frankfurt, 19. Now. Korawonės Prowoje prieß buwuſiůſius Direktorius Homburkio Gewerbės-Banko, Trenkler ir Schmeler, ir prieß Direktori Homburkio Parwů-Fabrikės, Bange, dēl prigawikißko Bankruto, Turto-Nuſlēpimo, Sunaikinimo ir Paslēpimo Kupczyſtės-Knygů ir t. t. tape nů Priſaikintujů Sudziōs Apſkuſtůju Trenkler ir Schmeler ant 5 Metů Cuktużės ir 10 Metů Garbės-Praſpuldymo, Apſkuſtąſis Bange ant 2 Metů Cuktużės ir 10 Metů Garbės-Prapuldymo praſudytas.

Iß Eſtereikijōs bey Ungarů.

Wyne, 23. Now. Akrůtui „Greif," ant kurio Eſtereikijōs Ciecorēne iß Grykonijōs adriatißkomſioms Marēms Namon grizo, atſitiko ant Jurių Nepalaima. Wieus Cukaru prikrauts Akrůts tape nů ano Akrůto perważiůts, teip kad jis nugrimzdo. Nů Wyrů tape ßeßi ißgelbēti. Ciecorēne buwo jau ſawo Kajytēje, kur ji miegojo, kaip Suſidaużims atſitiko. Ji tape per tai ſtaiga pabudinta ir buwo giley ſujudinta, apie ßitą Nepalaimą girdēdama.

Iß Prancuzijōs.

Nancy, 21. Now. Nancy, parubejine Feſtunga ßale Elzas-Lotringių, taps dabar i didelę Feſtungą perbudawota. Karo-Miniſteris Ferron keliawo dēl to Dalyko Parubejeis. Nancy, labay ſens ir powiſam wokißkas Mieſts, turējo iki 1766, kad Lotringei wiſay i Prancuzus pawerſti tape, Wardą Nancig, buwo nů Widurio 12. Szimtmeczio ſtiprey aptwirtits wyriauſis Mieſts Lotringių Erciků ir turējo begalinēſe Kowoſe tujů ſu Prancuzais atkartotinay dideli Swarbumą. Mete 1870 tape Mieſts Nancy be jokio Prießſiſtengimo 14. Augußtą nů pruſißkujů Zalnieriů apſtatyts, 17. Augußtą buwo Mieſts wyriauſe Kwartiera muſų Karaliuno, potam Wieta wyriauſioſės Kamandōs wokißkoſės Apſtatymo-Armijōs. Nancy gul, tieſiog rokůjant, 40 Kyliometeriů nů Metzo.

— 23. Now. Prezidents Grēwy atſidēkawojo tikt galiauſey iß ſawo Wietōs. Wiename Suſitalbējime, kurs jiſai ſu wienu Deputērtu turējo, ſake jis, kad jo Apſiēmims, iß ſawo Wietōs atſtoti, ſtaiga jam parējęs. Jis laikąs kaipo Kawotojis gruntinio Zokano už ſawo Pareiga, Gardės wertu Budu Waldziōs Macę padēti ir ſawo Zodi Zemei atidūti. Jis nenoris ſunkuſi Atſiliepimą už widutinius ir laukijus Supainiojimus, kuriůs jis ateinant matąs ir kuriůſe Republike prażuti galētu, ant ſawęs imtieſi. Ale jis neatſtoſęs iß ſawo aukßtojo Urēdo, ſu wienu Naßtu iki Żmonių neſikreipęs, kuriame jis nů Atſiliepimo atſiſakąs ir ißſitariąs, kad jo Atſtojims ne iß walnōs Walės nuſidūdąs, kad jis reikalings ēſąs dēl Negalējimo Waldzią toliaus weſti. Jis atſtoſęs ſu ßirdingais Welyjimais už Republikės buſentįji Czēſą iß ſawo Urēdo.

Iß Englanto.

Lodone, 21. Now. Drs. Hovell telegrafērawo iß San-Remo Karalenei Wiktorijei, kad wiſi Pażymei Karaliuno Ligōs babar ant Gero rodantis, nors Ligōs Notura pati nepersiſkeiczia.

— Garßiepis „Scholten" iß Rotterdamo (Hollante) i New-Yorki keliaudams, ſuſidauże Subatōs Wakarą dēl didziōs Miglōs ſu Garßiepju „Roſa Mary" netoly Mieſto Dover Jurės Siaurumoje tarp Prancuzijōs ir Englanto. Akruts „Scholten" tape labay ſuißkadyts ir pradējo tame Akiės-Mirkſnyje grimſti. Didżiauſioji Dalis Keleiwiů, kurie ant Pirmgalio radoſi, werżēſi ant Kamandōs-Tilto link, kur baiſus Atſitikimai paſirode. Keleiwei rodēſi nů Ißgaſczio iß Proto ißēję ēſantis. Keli Gelbējimo-Laiwai tape nuleiſti, wienok Akrůts pribēgo teip greitay Wandenimi, kad ant Gelbējimo menkay Czēſo paſiliko. Nů Keleiwiů ir Matruzů tape 80 ißgelbēti ir i Miestą Dover nugabenti, kokia 130 Żmonių nuſkendo.

Iß Italijōs.

Rome, 21. Nov. Apie Suſiējimą Maſkolių Ciecoraus ſu muſų Ciecorumi raßo italißki Laikraßczei: Italija neſibijanti Nieko iß ßito Suſtējimo. Prietelyſte tarp Italijōs ir Wokietijōs ilſentieſi ne wien ant Derējimų, bet ir ant wienokių Reikalų, ant Gardēje Laikymo ir Sutikimo Waldziů, ant Waldonů Prietelyſtės ir Żmonių ßirdingo Sutikimo. Maſkolių Ciecoraus Apſilankyms negaißiſęs ßitą Sutikimą. Italija tikeſi, kad Maſkolijōs Pa-Paſilaikyms prieß kitas widurinės Eyropōs Zemes ßirdingeſnis paſtoſęs, norint ypaczey tarp Maſkolijōs ir Wokietijōs gana ſwarbus Ginczo Klauſymai randaſi, kuriů Ißlyginims iß abejů Puſių daug Sumanumo reikalaująs. Ciecoro Apſilankyms Berlyne buwęs be Abejojimo Ißlyginimui ßitů Ginczů ßiek-tiek ant Gero; ir Maſkolija geidaujanti pirma Pakajaus.

Iß Maſkolijōs.

Petersburkyj, 26. Now. Ciecorißkaſis Pors parważiawo ſweiks i Petersburkki ir paſirode ßendien pirmu Kartu atwiray po Sugryżimo iß Kopenhagen, wiſur nů Żmonių linkſmais Szukawimais paſweikints. Mieſts buwo labay ißpūßtas.

Iß Portugalo.

Liſſabon, 21. Now. Wakar ißſiwerże Palocziuje Villaviciosa prie Liſſabono Ugnis. Princas ir Erciks nů Bragancōs tape Mażumą nů Ugniės ſużeiſti.

Iß Bulgarijōs.

Sofia, 21. Now. Sofiōs wyriauſiam Wyſkupui Klementui tape paliepta Wyſkupo-Urēdą, kuri pilnawoja, padēti. Wyſkups atſiliepe, kad jis tol neklauſyſęs, kol ne ji Pulicija ant to priwerſenti.

— Sobranje, Zemės Saims, yra sutaruſi, Karawelową ir Draugus dėl Zemės Įžda-wėjystės, iſprowytòs prieſ buwuſyjį Kuni-gaikſtį Aleksandrą, Sudzioms ant Nuſudyjimo padūti.

Iſ Amerikòs.

Waſhington, 22. Now. Paſiuntinui Suwienytujų Zemių Amerikòs Berlyne, Pend-leton, buwo nū Amerikòs Sztatszekretėro Bayard uždūta, Ciecorui Wiliumui iſ Prie-zaſtiės Karaliuno Ligòs Apgailėjimą Repu-blikės Prezidento ir Amerikòs Zmonių iſtarti. Tada praneſe wokiſkaſis Paſiuntinis Waſhing-tone Sztatszekretėrui Bayard, jam ėſą uždūta; ji praſyti, Republikės Prėzidentui ſirdingiauſę Dėkawonę Ciecoraus už nūſirdzius Iſtari-mus Apgailėjimo, kurie ji giley ſujudinę ėſą, paſakyti.

Iſ Lietuwòs bey abiejų Pruſų Prowinecų.

Tilžėje, 24. Now. Karaliſkoji Kunzi-ſtorija iſleidzia patlab wiſtiems ewangėliſ-kiems Kunigams Rytpruſų Prowinco Pada-wadyjimą wyriauſtojo ewangėliſkojo Bažny-cziòs Roto nū 17. Now., kuriame muſų Ka-raliuno Ligai paſtutineme Laike teip labay ant Pikto beſikreipent, Lukurawims iſtariams yra, kad Kunigai Zemės-Bažnyczių, ſawo paczių Szirdiės pajudinti, priwercziami radęſi yra, ſu ſawo Parapijonais ujmelſdami už branguji Gywaſti muſų Soſto-Paweldėtojo Ponui Diewui artintieſi. Szitame Padawa-dyjime yra Kunigams powiſam i jų Malę ſtatyta, ar jie Maldas nū Kozelnyczių meiſti ar i Altoriaus Liturgiję priimti nor.

— Kokiòs didziòs Wertybės Sziporaujan-tiemſiems ir Kupczyſtės-Stonui naujey pabu-dawotaſis Zemės-Ūkis Smalininkūſe, ypaczey teip ſtaiga Szalcziui atſirandant, kaip šime Mete, yra, galima iš to ſupraſti, kad nerokū-jant aštūnių tušczių Walczių šeſios prikrautos Waltys Priebėgòs jieškojo ir rado. Szios Waltys butu šeip i didzę Priegadą galėjuſios pareiti. Beje ir du maſkolišku Garšiepiu turėjo, nū Ledų per Zemės Rubežių perwa-rytu naujame Ūſte Priebėgòs jieškoti.

— Pėlyczininks Urbaus iš Tilžės gyweno jau ilgą Laiką ſu ſawo Pacze Neſutikime, kuri iš tòs Priežaſtiės ant Atſiſkyrimo ſtun-duſi buwuſi. Numanydams, kad jis toje Prowoje nū Paczių ſirtas ir per kaltąję Dali iſraſtas tapſęs, paſiėme jis 23. š. M. nū wieno Kupczaus Pagalbininko ſlapta Re-wolweri, ėjo i ſawo Gywenimą, paſiſėdo ant Kraſės ir šowėſi po Akių keliū Zmonių i Burną. Pribunantieji Zmones nematę ankš-cziaus Nieko, kol ne Szuwis pūle ir Urbans nū Kraſės krito. Suzeiſtaſis tape i Ligon-buti nugabentas, kur jis tūmi Suſižeidimu paſimire.

— 26. Now. Lietuwiſkoji Rašių-Drau-gyſte laikys ši Kartą ſawo mėneſini Suſi-ėjimą Ragaiuėje. Suſiėjims praſidės puſėti-nay ankſty, jau ant puſe ašūnių Zėgoriaus. Jame taps wieus Praneſimas iš Nuſidawimų ir wiens apie Senowyſtės Dalykus laikyts.

— Wakare 25. Now. ėjo Galwijų Kup-czelninks B. i ſawo Namus antrapus Ne-muno. Per Gelžkelio Tiltą perėjęs tape jis be Perſtojimo nū wieno Wyro užkabinėts. Ties wienu Butu antrapus Nemuno parėjo ir wiena Boba tam Wyrui i Pagalbą. Kup-czelninks gawo nū tos Bobos Paſalomis ke-lis Durius i Sprandą, Rankas ir Nugarą. Palaima dar buwo, kad Kupczelninks Kaili-nius apſiwilkęs turėjo, kurie Durius šiek-tiek atlaike; šeip butu Suzeiſtaſis ſawo Smerti ſulaukęs. Jis galėjo galiauſey dar Užpūli-ſams išbėgti ir randaſi dabar liekoriškame Gydyme. Szis Dalyks yra jau Sztoksan-walyſtei praneštas.

— 28. Now. Dėl limpancziòs Akių Ligòs tampa Freiheitės Szuile pagal Lautroto Pa-liepimą iki 1. Jan. uždaryta. Suſirgusieji Kudikei bus kas Nedėlę keturis Kartus Rot-užėje nū Liekoriaus perziurimi.

— Nū 17. Meijo iki 2. Sept. šimet at-ėme Rubežiaus Urėdininkai 431 Kiaulę, ku-rios iš Zemaiczių imakarūtos buwo. Jų Pardawims igabeno 12489 Markius.

— 29. Now. Nemuns yra dabar wiſay tušczias nū Ledų, o šioje Walandoje ir niera daugiaus Ledų ſulaukiama. Kaip girdima yra, ketanczios kelios Waltys iš Naujo ant Kellionės paſidūti.

— Deputacions Lietuwininkų ir Lietuwi-ninkių iš Szilokarcziamės ir Klaipėdos Kreizų, kurſai Septemberio Mėneſyje, Manėweriu Laike, Karaliaucziuje buwo ir ten nuſipoto-grapėrūdino, nuſiunte wieną Abrozą Princui Albrektui, Braunšweikio Waldonui, kurſai ant Kartu Karaliaucziuje Ciecoriaus Wieti-ninku buwo. Princas Albrekts paſidziauge iš šito Abrozo labay ir atſiliepe Deputacionui širdingiauſey paſidėkawodams ir primindams, kad jis prisiuſtąji Abrozą Garbėje laikyšęs.

Szilėnūſe, 21. Now. Anſai Jaunikaitis, kurſai pirm kelių Nedėlių tą Nepalai-ma turėjo, Malunininką J. nušauti, yra da-bar dėl Nužudymo, Netyczioms iſprowyto, ant 2 Mėneſių Kalėjimo praſudyts.

— Kaip toly Pergalwyſte Maſkolių rube-žinių Zalnierių eina, rodo šis Atſitikims. Du Waikinu bėgiojo ant Szešupės Szėnutė-mis. Maſkolei, norėdami Jūką paſidaryti, pradėjo Waikus giti, kuriūdu i atwirą Wietą Szešupėje ibėgo. Palaimingu Budu nebuwo czion giley, teip kad tūdu Waikinu ſu wienu Iššgaſczių ir geru Suſišaldymu išėjo.

Kaukėnūſe, 27. Now. Po Pėtų pra-ėjuſiojo Ketwergo girdėjo wiens Klokiūſe gy-wenąs Butelninks iš ſawo Staldo jam wiſay neſupratamą Dėjawimą. Tam Balſui paſkuy eidams atrado jis, Walandą šieškojęs po plonòs Kartòs Sąšlawų ir Sziaudų nau-jey gimuſį, bet gywą Kudiki. Už ji tape rupeſtingiauſey ſtorawota, wienok Kudikis paſ-mire tikt po 3 Adynų. Zwerišškoji Motyna tape nekuriame Kaimynyſtės Butelyje atraſta — ji yra Butelninke Hemkėne — kuri tą Kudiki, Wyrui Namie neėſant, pagimdziuſi ir pakaſuſi, kadangi, kaip ji išklauſinėjama išſi-tare, bijojuſi, kad neturėſenti Piningų ney pakrikštyti, ney užauginti. Yra miſlyjama, kad ta Moteriške šitą Piktadėjyſtę Umų Sukly-dime išprowyjuſi. Ji tape pradėm i Kalė-jimą paimta.

Ramucziūſe, 21. Now Wienę Wa-karą praſokušoſės Nedėlės barškino kas-žin-kas i Langą Išimtininko Szepaczio, kurſai ſu ſawo Pacze netoly Didžiliū wiens nū-kampey Butelyje gywena, ir praše, kad jie ji išleistu, kadangi jis Pelkėje paklydęs, i Wan-deni ibridęs ir powiſam ſušlapęs ėſąs. Se-niui Duris atdarius išenge jauns Wyrs, ſta-te Szepaczui Peili ant Krutinės ir praše Piningų. Sz. rods ir buwo Kiaulę parſi-dawęs, ale betukėjo tikt 1,20 Mk. nū tų Piningų, kuriūs jis Swetimamjam ir idawe. Szisai Namus iškratęs, ale daugiaus Nieko neradęs atidawe Seniui 20 Pf. atgal ir atſi-tolino ſakydams: „Kitą Syki turite jus Lan-gus užſikabiti, kad ne tūjaus galėtum pama-tyti, kas Widuje yra. O ir neišpaſokok Niekam, nės jey aš wėl ateisiu, o tu išpa-ſakosęs busi, tai prapuldysi tu Galwą.“ Kas tas Wyrs buwo nežino Nieks Buwo miſlyjama, kad tai tas neſeney ſugautaſis Mar-kewycze buwęs.

Su wienat 5 Feningeis kasdien užmoki Kaštas už tikraſes Aptiekoriaus R. Brandto Szweicerpiles ir turėtu koznaſis ſakytiesi, kad ney jokiòs ſmagesniòs, tikresniòs ir pigesniòs naminės Prieprowòs prie praſto Walgio-Noro, Atſirugimo, Užputimų, Hämorrhoidal-Apſun-kinimų ir t. t. niera, kaip tos beweik wiſose Aptiekoſe už 1 Mk. Dėžėlėſe gaunamoſes Ap-tiekoriaus Rich. Brandto Szweicerpiles.

Apſakimai.

Dantu Darbawiete

mi **M. Karpes.**

Kunſtiškas Dantis, Plombie-rawimus, Dantų Pertaiſymus

Tilžėje, Aukšt. Ulycz. Nr. 52 (šale Poſto).

☛ **Nepaſiturenczius** priimu aš kasdien, tikt Nedėldie-neje ne, nu Zėgoriaus 8 iki 9 Rytmetyj.

Alte Jahrgänge

des

Echo am Memelufer

bis zum Jahre 1862

werden zu kaufen geſucht.

Näheres in der **Reyländer**-ſchen Buchdruckerei in Tilſit.

60000 Markin

ir Dalimis, eſu aš užpraſyts ant Ypotėkų (mieliauſey zemiųšių) prieš teiſingas Palukanas tūjaus išžy-czydinti.

H. Selmigkeit,

Nemuno Ulyczioj Nr. 16.

Liekarſtwa, wadinama

Dr. Spranger'ſche

Heilſalbe,

išgydo kozną Roną be jokio Skir-tumo, piktus Pirštus, Szalczio Igrėbimą, ſenas Kojų bey kitokes Ronas, padaro, kad ne Mieſą šiaugtu, ištraukia wiſus Skaudu-lius be jokio Pjowimo, prider ir Kojului bey Traukimui labay šiauney.

Gaunama kūne wiſoſe Aptie-koſe Dežėlėſe po 50 Pf.

Wyriauſia Pardawimo-Wieta prie Aptiekoraus Kahle Karaliauczuje.

Apſakymas.

19. Decemberi šimet, pirm Pietų ant 10 Zieg., taps Pru-ſelių **Szaltyžyſtėj**

Zwejybos Apnandojims

Sennemunio Rubežiūſe Pruſelių, maž. Lumpėnų ir Tilžės-Pruſų iki Kampinės nū 1. Jan. 1888 ant trijų Metų daugiauſey Siu-lanczjamjam parſamdyts, ant ko ſamdyti Norintieji pakwieczemi yra. Išſiderėjimai bus Termyno Die-noje paſakomi.

Pruſeliūſe, Nowemberyje 1887.

Wardan

Zwejybòs Draugſnariū:

Woska.

Sawo mielosius Pirkiejus

meldżiu prietelißkay, sawo Isipirkimus ankstybay pasirupinti, kadangi Brisiwerżims pirm Szwentès prie manęs żinomay didis yra.

Neabejotinay yra prie manęs didżiausis Isisiskyrims **Galanterijôs-, Skurû-, trumpû** ir **Szpielès-Taworûse** randams, ir pardûdu aß per didżius Ipirkimus sawo Taworû uż Prekes, kaip kad po daug perkant.

Iß Tikro reikia dywytiesi, kaip galima yra, Dowanû Daiktus ir Szpielôs Taworus nû 10 Pf. tokiame didżiome Isisiskyrime pardûti.

Korzetû, Petneßû, Ziegorians Lenciugèliû, Albumû ir t. t. ir t. t. żinomay pigey.

M. Hackelberg,
Tilżèje.

Wienintele Pardawimo Wieta nepereinamû Patentlampû. № 22711.

Druskos.

Szeneb. Swiesto-Druskos,
Lywerp. Wirimo-Druskos,
Galwiju-Druskos,

Zakûse ir paswertôs,
prisiulau ant numażintû Prekiû.

Carl Pieck,
Tilżèje, Wokißkojoj Ulycz. Nr. 23.

Lekarstwa, wadinama
Dr. Spranger'sche **Magentropfen,**
prieß wisokeropas Widuriû Ligas bey Widuriawimo Negales, padaro wêl Norą ant Walgymo ir isprowyja greitay bey be jokio Skaudèjimo, kad Widuriawimas netrikdinamay gal nusidûti, gaunama kûne wisose Aptiekose po 50 bey 80 Pf.

Wyriausia Pardawimo Wieta prie Aptiekoriaus Kahle Karaliaucżuje.

In unserem Verlage ist soeben erschienen:

Keleiwio Zodis

apie tris Kaliejimus Powilo nû

Dr. M. Frommel,

Wyrauso Wyskupo ir Konsistorialroto Celleje.

I lietuwißka Kalba isswerstas nû

Dangßaczio,

Mokitojaus Użballûse.

Preis 20 Pf.

J. Reyländer & Sohn.

Sawo Materiolès-Taworû ir Destilaciono-Kupczystei jießkau **Mokintinio** su reikalingâju Szuilès-Mokslu, kursai lietuwißkay moka, tûjaus prie manęs istoti.

Julius Schlagowsky,
Tilżèje.

Nr. 40 Wokißk. Ulycz., Tilzieje, Wokißk. Ulycz. Nr. 40
prie Wokißkusû Wartû.

M. Smeilus, Ziegoriu Kupczyste,

prisiulo garbingiems Zemininkams Pirkèjams, kadangi jis jauns Pradètojis yra ir tiems isgerinti nor, tikray **gerû** ir **pigiû** Ziegoriû wisokio Skyraus, kaip **Delmono-, Sienos- ir Żadinimo-Ziegoriû, o ir Ziegorians-Lenciugeliû, Ziegorians-Rakteliû ir t. t.** ant pigiausiû Prekiû po Użsistowèjimu su Raßtu.

Pataisymai yra dailiausey bey pigiausey teipjau po Użstowèjimu atliekami.

Prim.: Aß kalbu ir lietuwißkay.

Schutzmarke: Sargybès Żymis.

Liekarstwa wadinama:

Mariazeller Magentropfen

prie wisû Widuriû Ligû labay żauney maczyjanti

Nepereitina prie Walgio Nenorèjimo, Widuriû Silpnybès, smirdanczioś Dwasès, Vasiputimo, rukßto Atsidusèjimo, Widuriû Skaudèjimo, Widuriû Użkibimo, Smilczioś bey wisokiû Neczystybsû Pasidarymo per didżio Sellûs Pasidarymo, Geltligès, Nesmagumo, Wymôs, Galwôs Skaudèjimo, (jey tasai nu Widuriû yra prasidèjes), prie Widuriû Traukimo, kietû Widuriû, Susikimßimo, per didżio Widuriû Apsunkinimo su Walgeis bey Gèrimais, prie Kirmeliû-, Blużniès-, Kepenû- bey Widuriawimo-Negaliû. —

Preke uż Plèczką podraug su Wartojimo-Prirodymu **80 Peningei.**

Wyriausis Isisiuntimas per Aptiekorų **Karl Brady,** Mieste Kremsler (Mèruse).

Mariazelleriû Widuriû-Laßai niera ney joki slapta Priprowa. Tos Dales, iß kuriû ta Liekarstwa pasidaro, yra kożnai Plèczkelei pridètame Wartojimo-Pamokinime pridûtos.

Kaip tikra wisose Aptiekose gaunama.

Tilżieje gaunama Aptiekuse.

Akselio-Maßynu (W. C.-P.)

Geriause Maßyna naujosès Gadynès Sziennui, Sziaudams, Arolui, Szèkai, Maisei ir t. t. Penki Pjuwio-Ilge i be Ratû-Keitimo, be Szriubû-Atsukimo. 12 Colių Skylès-Platums. Ant Rankôs- ir Gèpelio-Warymo itaisyta.

Swiklu-Pjautuwu, 6 Didum. Samalmos-Malunu.

Labay pigios Prekios. Mokèjimai Dalimis pawelyti. Katalogai (Prekès-Raisiai) dykay. Wisur Agentai jießkomi.

Heinrich Lanz Karaliaucziuje, Licentgrabenstr. 2 b.

Pigey!

Prisiulau aß sawo wisados geray żortèrûtą Koloniolès- ir Materiolès-Taworû-Logari ant nużeminta Prekiû.

Pom. Cukaro uż Swarą 33 Pf.
Faryno (Mußkebodès) ger. uż Swarą 28 Pf.
Cukorijojôs 3 Swarus uż 40 Pf.
Pliumiû Swarą uż 13, 15, 18, 20, 25 ir 30 Pf.
Rysiû labay stambjû uż Swarą 15 Pf.
Rozynių uż Swarą 30 Pf.
Szmultès uż Swarą 43 Pf.
Muilo I. uż Swarą 18 Pf.
Silkes 5 Stukius uż 10 Pf.,

Baczkose labay pigey,
kaip ir wisus kitus Taworus be Galo pigey.

F. W. Elisait,
Tilżèje, Wokißkojoj Ulyczioj 44,
pirm Metû **Jenat & Buttchereit.**

Czepat gal ir wiens **Mokintinis** maldûtiesi.

Dawadnios **Schlużjaunikes** ir **Bernai** gauna tûjaus Wietôs aufstinlink uż dide Algą ir walną Kelionę per Tilżès Wietû Prirodymo Raßtinyczią nû **Julians Magnus,** Tilżèje, Kasernôs Ulyczioj 21.

Kaip

Maßynos-Alieju

Kulimo-Maßynoms

prisiulau:

żwiesu Cylinderio-Alèju II po 45 Pf. uż Lyteri,
żwiesu Cylinderio-Alèju I po 50 Pf. uż Lyteri,
Maßynû Medżio-Alèju (Bomèlę) po 60 Pf. uż Lyteri,
iszczystytą Rèwiû-Alèju po 55 Pf. uż Lyteri.

Wisi Maßynû Alèjei yra nu Sakû waluj, o kadangi ant Wartojimo tikt labay menkay te yra priwalu, tay tokiai Itepimas pigesnis ir geresnis uż wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,
Tilżèje, Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 95,
Drogû- bey Parwû-Kupczyste.

Silkiu.

Szwieżiû riebiujû Silkiû
Baczkose ir Kapomis
prisiulau ant pigiausiujû Prekiû.

Carl Pieck,
Tilżèje, Wokißkojoj Ulycz. Nr. 23.

Jul. Schlagowsky,

Tilżèje, aukßtojoj Ulyczioj, skersay prieß Lietuw. Bażnyczią prisiulo pripażystamay geriausiame Tawore ir ant pigiausiû Prekiû:

Kapijôs,
Cziedyjimo Kapijôs,
Cukorijôs,
Cukaro,
Faryno (Mußkebodès),
Pliumiû,
Rażyniû,
Karintû,
Rysiû,
Wyßniû Kreidôs,
Pliumiû Kreidôs,
Zwakiû,
Wyno,
Rumo bey Konjako,
Likèro bey
ruginio Brangwyno,
Cigarû bey Tabakû.

Silkiu.

Progai atsitropyjus isipirkau aß didż Szmotą żwieżiû, ypatißkay gerû riebiujû Silkiû uż gerb Prekę ir prisiulau wisas Żortas ant pigiausiû Prekiû.

Julius Schlagowsky.

Gaspadiniems

Iß Fabrikes **Fauborg** kilusieji wisur labay pagirtieji

powisam tikrieji

Parwai

ant naminio Wilnu Parwawimo

yra **Tilżèje** gaunami wienat prie

Aug. Ferd. Mertins.

Kapijos ir Cukaro.

Geriausio kieto **Cukaro** Galwose ir Swarais, malto **Cukaro, keturkampio Cukaro, gerû Rysiû, Pliumiû** 10 Pf. u Swarą, **gero Brangwyno, Rumo, Wyno, Szpyrtausо,** kaip ir wisû kitû **Materiolès-Taworû** prisiulau nû sawo didżiojo Logario labay **pigey.**

Carl Pieck, Tilżèje.

Geriausiôs amerikoniszkôs

Petrolijos

18 Pf. uż Lyteri,
Faryno (Mußkebodès) 28 Pf. uż Swarą kaip ir
ruginio Brangwyno bey **Szpyrtausо**
dar ant pigiausiû Prekiû prisiulo

Franz Bergens,
Tilżèje.

Für die Redaktion verantwortlich: J. V.: J. Mikßas in Tilsit. (Beilage.) Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Pridelka prie № 48 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilžėje, 2. Decemberi.

Iß Ciecorystės Saimo.

1. Susiėjims 24. Nowemberi.

Ciecorystės Saims tape 24. Nowemberi Berlyne su ciecorißkaję Sosto-Kalba, kurę Ministeris v. Böttticher paskaite, atwertas. Sosto-Kalba atsimena pirmucziausey sunkaus Susirgimo Karaliuno, primena pradziuginanti, Pasigerinimą Piningů-Dalyků, sako, kad sekanczjame Rokundo-Mete beweik penkesdeßimt Milionů likßę ir apsako Uzmanymus dėl Panlekinimo Zokano, pagal kuri Oficyrai ir Ciecorystės Urėdininkai i Szeirių- ir Siratů-Skrynę Mokeßczius mokėti tur, ir tolians Uzmanymą dėl Padidinimo Muitů ant Jawů, apie Landwerę ir Landßturmą, per kę ßauney Zalnieryste pasididisenti. Tolians yra apsakoms Ißpirkims i Skrynę prieß Senatwės-Negalėjimą, Perkeitims Draugyscziů-Zokano, Uzmanyms dėl Apsiėjimo su Wynu, Pailginims ėstreitißkay-wokißkojo Kupczystės-Derėjimo, Derėjimai dėl Sudawadyjimo Kupczystės Reikalů su kelioms amerikonißkoms Zemėms. Laukije Polytyke pasiprocewojauti su Pasisekimu, Pakaju patwirtinti per Kawojimą prietelißků Sutikimů su wisomis Zemėmis, per Derėjimus ir Susiwienyjimus, kurių Mieris ėsąs, Karů-Priegadoms iß Kelio eiti ir neteisingiems Uzpůlimams draugißkay prießais stotiesi. Wokietija netur ney jokiů Uzpůlimo-Misliů, nekrikßczionißkas Linkims, kaimynißkus Zmones zupulti yra wokißkam Karakteriui wisay swetims. Wokietijos pamatinis Zokans ir Waisto-Italysmai niera ant to nurokůti, Kaimynů Pakaju galßiti. Ale Atsigynime nů Uzpůlimů, Apgynime Nepriklausymo ėsame mes stiprus, norime tokie stiprus pastoti, kad koznai Priegadai pakajingay prießais ziurima buti gal.

Tada ißsipraße Ciecorystės-Saimo Prezidents Pawelyjimą, Ciecorui Saimo Pajutimus apie sunkuji Atlankymą Karaliuno ißtarti, o Karaliunui pacziam Depeßę siusti, kuri pasakytu: Ciecorystės Saims atsimena gilliausiame Pagarbinime ir ßirdingiausioje Metiėje Jusů ciecorißkos Aukßtybės. Teapsaugoja Pous Diews Jusů branguji Gywasti ir teißlaiko ant Tėwißkės Gero. Saims pritare tam wienbalsey. Tada tape Deputėrtů Wardai sußaukti, kurių iß Wiso 187 buwo. Saims todėl negalėjo dar kę sutarti.

Sekantysis Susiėjims yra rytoj ant 1 Zėgoriaus.

2. Susiėjims 25. Now.

Szendien tape pirmjausey wiena Depeße paskaityta, kuri nů musů Karaliuno iß San-Remo parėjusi buwo, ir kurioje Karaliuns Saimui ßirdingay pasidėkawoja, kad teip ßirdingay jo jis atsiminęs, tada tape Prėzidents, ir du Prėzidento Wietininku ißskirti. Prėzidentu pastojo v. Wedell-Piesdorf, pirmůju Wietininku Drs. Buhl, o antrůju v. Unruh-Bomst.

Deputėrts Singer uzmane, kad Korawonės-Prowa, kuri prieß Deputėrtą Grillenberger eina, teip ilgay sulaikoma butu, kol Saims Kruwoje pasiliekta. Kadangi tam Nieks nesiprießyjo, tape ßitas Uzmanyms wienbalsey priimts.

Sekantysis Susiėjims bus Utarninke.

Prisaikintujů Sudzia Klaipėdoj.

7. Sykis. Liůsininke Katryne Szprunkėne, gim. Wisbarike, iß Szyßės buwo apskusta, kad uzpernay Rudeni prie Szilokarczjamės Sudziės ji wienoje Prowoje pirm Ißklausinėjimo prisiektaję Priesiegą zinodama per neteisu Liudymą pazeidusi. Prisaikintieji negalėjo apie jės Kaltybę persiliudyti ir todėl tape ji atkaltinta.

8. Sykis. Klausytojus neprileidziant klausyties tape Korawonės Prowa laikyta prieß Szluzauninkę Anike Petzikę iß Nimmersatto dėl zinomay neteisiės Priesiegės, prieß Szluzauninkę Marinke Maurikę iß Kulacziů ir prieß Buteininkę Barbę Makareinėnę, gim. Szpykėraitikę iß Kulacziů dėl Pradėjimo ir Ißwadziojimo ant neteisiės Priesiegės. Petzike ir Maurike tape kaltos ißrastos ir gawo pirmoji 1 Metą Cuktuzės ir 2 Metu Garbės-Prapuldymo, o antroji 2 Metu Cuktuzės ir tris Metus Garbės-Prapuldymo. Makareinėne tape atkaltinta.

9. Sykis. Dėl Uzmußimo turėjo Liůsininks Endrikis Dietrich iß Wileiků atsillepti. Ißimtininks Wolgemuts iß Gaidellů buwo pernay Pawasari nů wieno Gaspadoriaus 10 Stenderiů atgawęs, kuriůs jam pazyczyjęs buwo. Kadangi jam keli tů Stenderiů pawogti tape, jis ißsitare, kad Wagi uzklupęs jis ji uzmu-

Pirmutinis ir paskutinis Uzsidegims.

Buwo Mete 1855 — teip pasakoja wiens Amerikons — kad aß Keliong Waudenimi ant Upės Missisipi atlikau. Ant to Garßiepjo, kuriůmi aß keliawau, mete Skaitlius Wyrů atsirioj Kajytėj Kaulelius (Werpelius); tie buwo bagoti Ponai ir state nemazay Piningů.

Aplink jůs stowėjo daug Persona, kurie i Szpieliůjanczjůsius ziopsojo; ir aß buwau tarp jů, o to neuzmirßiu, pakol gyws busiu.

Wiens iß Szpieliůjanczjujů, Farmeris (Ukininks Amerikoj), Wyrs widutinio Amziaus, pristate paskutini Dolarą, praßpieliawo ir atsikėle, norėdams nů Stalo atsitraukti.

„Ar praßpieliawote jus Wiską?“ paklause kits.

„Wiską, iki paskutinio Cento!“ atsake ansai.

„Aß pazyczysiu jums!“

„Ne!“ atsake Farmeris ir patrynė su Ranka Kaktą, tartum kad palaiminga Mislis jam i Galwą parėjo. „Aß apsigelbėsiu kitaip. Aß turiu ant Garßiepjo Porą Werginių, Moterißkę ir jauna Waikiną, kuriůs aß pirkau, lipdams ant Garßiepjo. Aß uzmokėjau uz jůs 800 Dolarů gatawais Piningais ir statau ant Kauleliů. Aß mesiu trisdeßimt Kartů uz kozną Syki po 20 Dolarů. Kas iß Ponů ßpieliůs ant tu dwieją Werginių?“

Iß Pradziės neturėjo Nieks Noro, norint ir ne didele Trota pasidaryti galėjusi butu.

„Yra reikalinga, kad Ponai Taworą matytu,“ tare Farmeris, „tada igys greiczjaus Norą.“ Ir atsigręžęs paßauke wienam Matrozui:

„Hey, atwest tą Moterißkę su Waikinu, kuriůdu mano Werginiu yra!“

Matrozas atsitolinęs sugrižo po Walandikės su Wergineis.

Moterißke buwo graji, maißytos Weisles*), 35 Metů sena, o Waikins buwo jos Sunus, kokių 12 Metů seus, dailus Waikius, Motynai powisau prilygstąs.

„Grażus Pors!“ ßnibždėjo Ponai tarp sawęs.

Aß ziurėjau nů Szaliės, teip kad manę Sziurpulys paėme, kad su Zmonėmis teip nedoray — apsieina, lygey kaip su Gywoleis, kadangi jie jůs ant Kauleliů state . . .

Jie pradėjo pirkinėti Liůzus.

Aß prisiartinau prie Werginių.

„Ar ėsata judu krikßtytu?“ paklausiau aß.

„Berods, Pone,“ atsake jůdu, „mudu ėsawa Krikßczionys.“

Ir pazwilgterėjo abudu graudzey i manę, teip kad man Aßaros Akyse atsirado.

Niekados sawo Gywastyje neßpieliawau aß, ir Nieks nebutu manę priwertęs, bet dabar pamisliyjau aß saw: „Pirms ir paskutinis Kartas!“

Aß priėjau prie Farmerio ir tariau:

„Ar turite jus Liůzů ir man?“

„Aß turiu dar du,“ atsake tasai.

„Jey butumbit tokie geri, praßau aß ir man důti,“ ir meczjau aß ant Stalo keturesdeßimt Dolarů.

„Kaip yra jusů Prawardė?“ paklause Farmeris, norėdams mano Prawardę uzraßyti.

„Uzraßykite wieną ant Wardo tės Moterißkės —“

„Ką?!“ sußuko jie, „Werginės?!“

„Beje,“ atsakiau, „aß noriu teip! — o kitą ant to Waikino.“

Werginei zwilgterėjo i manę, o to Zwilgterėjimo neuzmirßiu aß niekados.

„Wisi ziurėjo su Nusidywyjimu i manę.

„Na, Ninette,“ tare tů Laiku jės Pons, „Tu mesi Kaulelius prieß paskutinį, o paskutinis bus Toms, tawo Sunus, o jey judu daugiaus ißmesita, tada ißsißpieliůsita judu pacziudu sawę! Ha, ha, ha!“ nusijůke welnißku Balsu Werginių Pons.

Prasidėjo Kauleliů-Mėtyms.

Koznas turėjo tris Kartus mesti, o Metanczjujů buwo trisdeßimt. Maziausey buwo dewynes ißmesti galima, o daugiausey dewynes Kart po ßeßes, iß Wiso penkesdeßimt ir ketures Akis

Tarp tů wisů Pirmutiniů buwo daugiausey keturesdeßimt ir dewyni.

Wisi buwo Szpieliawimu uzsidegę.

Szis Numeris buwo didziausias, o dabar priėjo Eile ir prie Werginių.

„Eikßen, Ninette,“ tare Farmeris „dabar prieini tu!“

Wergine prisiartino su Baime.

Wisi tylėjo, tiktay Garßiepjo Maßyna uże be Paliowôs.

„Rasi tas Pons mes uz manę, kur Liůzą uz manę uzmokėjo?“ tare Ninette nedrąsey i Ziopsanczjůsius.

„Tegul meta tawo Waikins, jis tur daugiaus Giliukio uz manę,“ atsakiau aß Werginei.

Toms prisiartino ir ėme Rykeli i Ranką su Kauleleis. Motyna stowėjo ßalip, Rankas susiėmusi. Waikins drebėjo kaip Drugio kretams, nės jis zinojo, kad, jey jis aukßtą Skaitliu Akiů mes, jis walns pastos, jis ir

*) iß baltů ir jůdu Tewů kilusi.

ßęs. Wienoje Naktyje buwo jis su Kirwiu Karcziamoje buwęs ir czion iβsitaręs, kad Wagi sawo Stenderiû kûmet nors jis uβtropyβęs. Ryte Metą tape jis wienok ant sawo Kiemo su ilaužta Kaukole, Kraujûse, jau negywas atrastas. Pikta Duma pûle ant Dietrich'io, kursai tą paczę Nakti pirma atsigulęs, potam atsikėlęs, paėjęs, Rytmetyje ant 2 Zėg. sugrižęs ir tada nusimazgojęs. Sawo Paczei buwo jis sakęs: „Anam reikėjo Kirwjo, su Tawim apsieisiu aβ ir be Kirwio." Prisaikintieji negalėjo tikray apie Kaltybę persiliudyti ir todėl atkaltino jie ji.

10. Sykis. Kibirninks ir Ukininks Berenis iβ Bommels-Vitės buwo kaltinams tyczjomis iβprowyto Uždegimo. Szi Pawasari nubege Bommels-Vitėje Dalis Trobû ant jo Grundstukio. Kad Trobos tyczjomis uždegtos buwo, galėjo kožnas iβ to suprasti, kad ypaczey Staldis greitay dege ir kelios Wietos Petrolije aplaistytos buwo. Nusudyjims tape ant kito Sykio nustumts, kadangi Ukininks Berzinstis, Apskustojo Gentis, drauge kaltu pasirodydams i Kalėjimą paimtas tape.

11. Sykis. Dėl Plėβimo, Wagystės ir Isilauzimo tape Butelninko Sunus Jons Wermuts iβ Naumieszcio, Zemaicziûse, sudytas. Jis buwo wieną Kartą du Zemaiczių, kuriûdu i Kulėβus Szpyrtaus parsineβti atėjusiu buwo, ant atwiro Wieβkelio užpûlęs, sumuβęs ir ziemdwiem Szpyrtu atėmęs. Kitą Syki buwo Wermuts Karczianninkui Rubinβteinui Musaczіûse i užrakitą Kelnorę isilauzęs ir iβ cze wisokiû Daikiû iβwogęs. Prisaikintieji iβrado Apskustąsi kaltą, ir jis tape ant 5 Metû ir 6 Mėnesiû Cukužės bey ant paprastujû menkesniû, su ang Korawone drauge sujungtû Korawoniu, kaip tai Garbės-Praputdymo, prasudytas.

12. Sykis. Ant Apskundos-Sûlo sėdėjo Szlusauninke Gryta Macatike iβ Kenkliû dėl žinomay neteisiôs Priesiegôs. Ji buwo wienoje Korawonės-Prowoje prieβ Liûsininką Waβki iβ Liauczių, kursai, norėdams nû Korawonės dėl Makarawimo atsikratyti, sakėsi, toje Naktyje, kurioje jis Parubežyje matyts buwęs, prie Macatikės užsilaikęs, — toje Prowoje buwo ßi ir prisiekusi, kad Waβkys pas ję tą Nakti buwęs. Szita Priesiega iβstreiβke per Liudininkû Iβklausinėjimą neteisi, ir Macatike tape ant pusantro Meto Cukužės-Korawonės bey dwiejû Metû Garbės-Praputdymo prasudyta.

13. Sykis. Nusudyjims Cimermono Janio Mooro iβ Karkelbėkio dėl Tyczjomis iβ iβprowyto Uždegimo ir Gaspadoriaus Jurgio Mooro iβ tenpat turėjo ant kito Sykio palikts buti, kadangi wiens wyriausiujû Liudininkû atėjęs nebuwo.

Iβ Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowineû.

Klaipėdoje, 25. Now. Budawone Gelžkelio nû Klaipėdôs ant Bajorû bus anksczіaus pradėta, ne kaip mislyjama buwo. Yra sakoma, kad su Kelio Rumatawimu weik pradėta buβę, arba jau ir pradėta ėsą. Klaipėdiβkiû Nors yra, kad Gelžkelis ne powisam tiesiog ant Bajorû iβwestas taptu, bet su maju Wingiu per Firβteriję, Rundjergę, Kunkius, Kretingą i Bajorus.

— Kaip iβ Priekulės raβoma yra, prapulde Gaspadorius Schmidt iβ Wenstû pirm kelių Dienû per tai, kad jis i sawo patiės Kulimo-Maβyną ikliuwo, abi Ranki.

Tepliawoje, 23. Now. Karalystės-Saimo Dėputėrtą Kreizams Labguwôs ir Wėluwôs beatstirant tape i Wietą pasimirusiojo Dėputėrto l'Hardy (konz.) Landrots Robert-Tornow (konz.) iβ Labguwôs su 259 nû 287 atiduôtû Balsû iβsirts. Prieβininks Kandidots Drs. Kittel iβ Rusnės (lib.) gawo 28 Balsus.

Szwiežiausosios Žines.

München, 30. Now. Laikraβczei praneβa, kad Banko Direktoris Drs. Jerusalem, kurs pirm kelio Czėso iβ Leipcikio bėgo, kaip Leipcikyje wiens Wekselių Banks bankruterawo, wakar wienoje Gaspadoje nusiβowęs ėsąs.

Petersburg, 29. Now. Ciecorus iβrode Malonę trylikai dėl Maiβto prasudytujû Ofizyrû, žiurėdams ant jû Jaunystės, jû Iβsiwadziodinimo ant βitôs Piktadėjystės ir Parodymo tikro Gailesczio. Jie tape wienok wėl wisi prastais Zelniereis padaryti, o ir pasakyta, kad jie rasi wėl wisi Oficyrais pastoti galėsę. Teippat iβrode Ciecorus ir penkiems Jurių-Kadetams Valong, jûs prastais Zelniereis padarydams

Turgaus Preke

nu 26. November 1887.

		Tilžėje		Klaipėdoj	
		ℳ	₰	ℳ	₰
Kweczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	6 70	7 50	5 50	6 —
Rugei		4 80	5 25	3 75	4 —
Mieżei		5 30	5 60	3 20	3 60
Awižos		4 40	4 60	2 20	2 60
Zirnei, balt.		5 75	6 25	5 —	5 50
" rain.		7 50	8 —	5 50	6 —
Roputes		1 40	1 60	1 30	1 50
Kiauzei ant Kapôs		2 50	— —	3 50	— —
Swiestas	1 Swarą	— 80	1 —	1 —	1 10
Kiaulienа		— 45	— 60	— 40	— 50
Jautiena, geriausoji		— 35	— 50	— 60	— 75
Werβiena		— 35	— 45	— 30	— 50
Awiena		— 35	— 40	— 30	— 50
Sziens	uż Centneri	2 —	3 —	1 80	2 —
Szaudai		— —	— —	1 75	2 —
Szaudai uż Kapą		18 —	21 —	— —	— —
Sėmenei uż nauj. Sziep.		7 80	8 50	— —	— —
Timotai uż Centneri		20 —	22 —	— —	— —
Kruβtėne, prasta	uż 2 Swarą	— 34	— —	— —	— —
Awižû Krûpai		— 44	— —	— —	— —
Linai uż Centneri		— —	— —	28 —	— —
Malka, minkβta		— —	— —	40 —	44 —
Malka, kieta		— —	— —	44 —	46 —

Turgaus Prekės Karaliaucżuje

nu 30. November.

Uż po 100 Swarus Szieno 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 80 Pen., Szaudû 1 Mk. 33 Pen. iki 1 Mk. 80 Pen., Kwieczіû 7 Mk. 6 Pen. iki 8 Mk. 20 Pen., Rugiû 4 Mk. 63 Pen. iki 5 Mk. 70 Pen., didžiujû Mieżiû 4 Mk. 80 Pen. iki 5 Mk. 20 Pen., mažujû Mieżiû 4 Mk. — Pen. iki 5 Mk. 20 Pen., Awižû 3 Mrk. 60 Pen. iki 5 Mrk. 20 Pen., rainû Zirnû 5 Mk. 60 Pen. iki 6 Mk. 50 Pen., baltû Zirnû 5 Mk. 50 Pen. iki 6 Mk. — Pen., uż naujajį Szėpeli Ropucżiû 1 Mk. 80 Pen. iki 2 Mk. 30 Pen., uż Swarą Jautienôs 40 iki 60 Pen., Kiaulienôs 50 iki 60 Pen., Awienôs 40 iki 55 Pen., Werβienôs 35 iki 60 Pen., Swiesto — Mk. 95 Pen. iki 1 Mk. 30 Pen. uż 15 Kiaužus — Mk. 80 Pen. iki — Mk. 90 Pen.

Berlyno Prekiû-Depeβe.

Rublis Popieriaus-Piningusė ant 100 Rbl. . . . . 178 Mk. 75 Pf.

Malkôs Pardawimo Termynai

nuo iki 11 Dec. 1887.

5. Dec. ant Zėg. 10: Eggleninkuse prie Leppert Oberfirβt. Trappönen.
7. " " " 10: Nikolaikkuse (Deutsches Haus) Oberfirβterijės Nikolaiken.
7. " " " 10: Norkittuse, Oberfirβterijės Aftrawiβken.
7. " " " 10: Lazdėnuse prie Meyer, Oberfirβterijės Užballen.
9. " " " 10: Nikolaikiuse prie Fleiβ, Oberfirβterijės Pfeilswalde.
9. " " " 10: Wiβwilej prie Baumann Oberfirβterijės Jura.
9. " " " 10: Lazdinėhlen (Karcziamoj) Oberfirβterijės Weβkallen.
6. " " " 10: Krutinuse prie Andrea, Oberf. Krutinnen.
10. " " " 10: Krutinuse prie Andrea, Oberfirβterijės Krutinnen.
10. " " " 11: Kintuse prie Gusowius Oberfirβterijės Norkaituse.

Waikins pabalęs kaip Siena ėme treczę Kartą Kaulelius i Ranką. Motynôs Szirdis drebėjo. Treczіu Kartu pûle:

„Tris kart βeβis — aβtûniolika! Iβ wiso yra penkesdeβimt ir wiena Akis! Tom, Waike, tu laimėjei!"

„Tu esi walus ir tawo Motyna! Pons Kapteini, jus ėsate Gaspadorius Wisame ant sawo Sziepjo, meldziami, parabykite Pirkimo-Kuntraktą, o aβ pastrabysiu. Tie wisi Ponai yra Liudininkai!"

Ninette ir Toms igijo Walnybę!

Kas potam pasidare, tai negaliu aβ aprabyti . . .

Kaip aβ i Wietą nuwaziawau, kur man nulipti reikėjo, ir aβ nû Garβiepjo nulipau, prisiartinio prie manęs Wergine su sawo Sununi, prabydama manęs, kad aβ jûdu su sawimi imczіau, kadangi tokiu bėdnu buwo, kad nežinojo ką weikti ir kur keliauti.

Aβ turėjau jûdu su sawimi imti.

Szendien yra Ninette mano Namuse kaip Gentaine, mano Pati negal Nieko be jos pradėti, o Waikai myl jį kaip kokį Tetutį. Toms dirba prie manęs, o aβ užmoku jam teisingay Algą pagal jo Pelną. Dabar dziaugiûsi aβ, nes jis yra man labay wiernas Tarnas. Jey jis nû manęs atstotu, negaczіau aβ kito tokio. Sz.

jo Motyna, o jeygu ne, tay kentės Wargą, Wargą Newalnybės per wisą Amžiu . . .

Jis pakrate ir mete: Trys.

Walandą žiurėjo jis i tas tris Akis, potam pastate jis Rykelį ir atsitrauke.

„Mest tollaus," tare Farmeris.

„Tai nemaczys Nieko, Pone, keturesdeβimt ir dewyniû Akiû nepriseksiu aβ."

„Tai nedaro Nieko, tikt mest!"

Waikins mete dar du Kartu; septynes ir penkioliką Akiû.

Motyna praβpieliawo.

„Na," tariau aβ linksmay, „tu metei už Motynę, dabar mest už sawę — turėt Lukesti — tegul Pons Diews taw pagelba!"

Toje Draugystėje buwo wieni Bedlewei, o wienok atsake jie wisi „Amen!"

Waikins prisiartinio wėl prie Stalo ir ėme su drebancze Ranka Rykelį.

Walandėlę pastowėjo jis, sylyjosi su sawo Mislims. Tylėjo Wisi, kad Waikins Kaulelius sukratęs mete.

„Penki — penki — βeβi — iβ Wiso βeβiolika!" tare Farmeris ir užraβe ant Todlyczіôs.

Kaulelei tape sudėti wėl i Rykę, ir Toms mete antrą Kartą.

„Szeβi — βeβi — penki! Tai yra geray: septyniolika!"

Für die Redaktion verantwortlich: J. V.: J. Mikβas in Tilsit. Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.